

Nr 119.

Av herr **Sundström** i Vikmanshyttan, *angående revision av gällande lagstiftning om barns underhållsskyldighet gentemot föräldrar.*

I fråga om barns skyldighet att försörja sina föräldrar eller att bidra till deras underhåll finnas dels bestämmelser av civilrättslig natur i 16 § lagen om barn i äktenskap och 6 § lagen om barn utom äktenskap och dels föreskrifter av offentligrättslig natur i fattigvårdslagen. Enligt berörda stadganden i de civilrättsliga barnalagarna åligger det barn — vare sig inom-äktenskapligt eller utomäktenskapligt — att i mån av förmåga underhålla föräldrar, som av sjukdom eller annan dylik orsak äro ur stånd att själva försörja sig. Några andra förutsättningar för underhållsskyldigheten än de sålunda angivna ha icke föreskrivits. Jämlikt 3 § fattigvårdslagen åligger det föräldrar och barn att i mån av behov, å ena, samt förmåga, å andra sidan, försörja varandra, så att de ej falla fattigvården till last. För den offentligrättsliga underhållsskyldigheten ha sålunda uppställts liknande förutsättningar som för den civilrättsliga. I 63 § fattigvårdslagen stadgas bl. a., att om fattigvårdssamhälle tillskyndats kostnad för fattigvård, som enligt 1 § lämnats någon, för vilkens försörjning skyldeman enligt 3 § bort svara, äger fattigvårdsstyrelsen att av den, vilken ansvarigheten åligger, uttaga ersättning för denna kostnad, i den mån styrelsen icke finner skäl till eftergift. Jämlikt 65 § må anspråk på ersättning för fattigvårdskostnad av försörjningspliktig, som i 3 § sägs, icke bifallas, där den ersättningsskyldige genom att återbetala kostnaden eller någon del därav kan antagas komma att sakna nödiga medel till underhåll för sig och de sina *eller eljest synnerliga skäl tala mot bifall till ersättningsanspråket*. De kursiverade orden ha tillagts genom en lag av år 1939 (Svensk författningssamling nr 65), varom förslag förelagts samma års lagtima riksdag genom propositionen nr 45. Propositionen i sin tur hade föranletts av tre vid 1936 års riksdag väckta motioner (II: 188, II: 350 och II: 370), vari påtalats vissa fall då ersättning för meddelad fattigvård avkrävts underhållspliktiga personer, ehuru sådan ersättning rimligtvis icke borde förekomma. Sålunda hade i ett fall ersättning för faderns fattigvård utkrävts av en son, som inte haft någon som helst förbindelse med sin fader sedan sitt tolfte år, då fadern avvikit från sin familj och överlämnat åt hustrun att ensam draga försorg om sonen och hans minderåriga syskon. I en av motionerna gjordes gällande att föräld-

rarna borde ha fullgjort sina underhållsskyldigheter mot barnen för att försörjningsplikt från deras sida gentemot föräldrarna skulle anses föreligga.

Det vill synas som om den år 1939 beslutade lagändringen icke varit ägnad att råda bot på missförhållandena av nu antytt slag. Till allmänhetens kännedom ha kommit fall då fattigvårdsstyrelse framställt anspråk på ersättning av utomäktenskapligt barn för fattigvård, som lämnats barnets fader, ehuru fadern, oaktat underhållsplikt ålagts honom av domstol, aldrig bidragit till barnets försörjning. Det kan med fog ifrågasättas, huruvida till förekommande av sådana missförhållanden ändring ej bör vidtagas i de civilrättsliga bestämmelserna om barns underhållsskyldighet gentemot föräldrar ävensom i de grundläggande bestämmelserna i 3 § fattigvårdslagen. Det torde nämligen vara ur principiell synpunkt riktigast att vidtaga ändring i de stadganden, som reglera själva underhållsskyldigheten, och ej blott, såsom skedde 1939, i de stadganden, som avse fattigvårdssamhälles anspråk på ersättning för lämnad fattigvård. Av själva lagtexten bör om möjligt framgå att barn icke äro underhållsskyldiga gentemot föräldrar i sådana fall, då föräldrarna själva eftersatt sin underhållsskyldighet gentemot barnen.

På grund av det anförda tillåter sig undertecknad hemställa,

att riksdagen måtte, sedan vederbörande utskott utarbetat erforderlig lagtext, för sin del besluta lagändringar i här ovan angivet syfte eller, därest riksdagen finner sig ej kunna bifalla denna hemställan, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning i ämnet och framläggande för riksdagen av de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 19 januari 1944.

Fredrik Sundström.